

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi yhtiöveron hyvityksestä annetun lain sekä elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että yhtiöveron hyvityksestä annettuun lakiin tehdään muutokset, jotka johtuvat siitä, että yhteisöjen tuloveroprosentti valtionverotuksessa ehdotetaan alennettavaksi 23 prosentista 19 prosenttiin.

Elinkeinotulon verottamista koskevia säännöksiä ehdotetaan muutettavaksi siten, että ulkomailta kotiutettavien osinkojen verova-

pautta jatketaan kahdella vuodella vuoden 1993 loppuun.

Esitys liittyy vuoden 1992 valtion tulo- ja menoarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan vuoden 1992 alusta. Lakeja sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 1992 toimitettavassa verotuksessa.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

1.1. Laki yhtiöveron hyvityksestä

Laki yhtiöveron hyvityksestä (1232/88) tuli voimaan vuoden 1990 alusta. Osinkovähennysjärjestelmästä siirryttiin yhtiöveron hyvitysjärjestelmään, jonka keskeinen ajatus on osakeyhtiön ja sen osakkeenomistajan verotuksen yhteen liittäminen jaetun osingon osalta. Lakia sovelletaan vuonna 1990 valtion- ja kunnallisverotuksessa yhtiöihin ja osingonsaajiin riippumatta siitä, verotetaanko niitä tulo- ja varallisuusverolain (1240/88), elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/68) tai maatilatalouden tuloverolain (543/67) mukaan.

Yhtiöveron hyvityksestä annetussa laissa oletetaan, että yhteisöverokanta on 23 prosenttia ja keskimääräinen kunnallis- ja kirkollisveroäyrin hinta on yhteensä 17 penniä. Yhtiö maksaisi tämän mukaan veroa osinkona jaetusta voitosta 40 prosenttia. Yhtiöveron hyvityksen määräksi on laissa säädetty 2/3 (40/60) osingon määrästä.

Hallituksen esityksessä laiksi vuodelta 1992 toimitettavassa valtionverotuksessa sovellettavista veroasteikoista ja veroprosenteista ehdotetaan, että yhteisöveroprosentti valtionverotuksessa olisi 19. Yhtiön oletettaisiin siten maksavan yhteisöverona 36 prosenttia kunnallisvero mukaan lukien. Yhtiöveron hyvityksen määrä olisi siten 9/16 (36/64).

1.2. Laki elinkeinotulon verottamisesta

Laki yhtiöveron hyvityksestä koskee ainoastaan kotimaisen yhtiön jakamaa osinkoa, eivätkä ulkomailta maksettavat osingot tai niihin liittyvät vieraan valtion sisäisen lainsäädännön tai verosopimuksen perusteella mahdollisesti myöntämät yhtiöveron hyvitykset näin ollen kuulu sen soveltamisalaan. Tarkoituksena on, että Suomen ja muiden valtioiden välillä kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehtyjä sopimuksia täydennettäisiin tarvittavin osin ja ulkomailta maksettavien osinkojen verokohtelusta sovittaisiin kunkin valtion kanssa erikseen.

Suomalaisen yhtiön toisesta verosopimusvaltiosta saamat osingot on sopimusmääräyksillä vapautettu Suomessa verosta samoin edellytyksin kuin kotimaiselta osakeyhtiöltä saadut osingot. Ketjuverotuksen estämiseksi säädetyt osinkojen verovapautta koskevat elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6 §:n säännökset eivät kuitenkaan tule sovellettaviksi enää niihin kotimaisiin osinkoihin, jotka jaetaan yhtiöveron hyvityksestä annetun lain voimaantulon jälkeen päätyviltä tilikausilta.

Elinkeinotulon verottamisesta annettuun lakiin lisättiin 29 päivänä joulukuuta 1989 annettulla lailla (1339/89) väliaikaisesti 61 a §. Säännöksen tarkoituksena on verosopimuksia koskevien neuvottelujen vaatimana siirtymäkautena saattaa ulkomaisten osinkojen verokohtelu vastaamaan verosopimuksin järjestettävää kohtelua. Säännöksen mukaan ulkomainen osinko on Suomessa verosta vapaata tuloa, jos Suomen ja vieraan valtion välillä on voimassa verosopimus. Lisäksi verovapauden edellytyksenä on tietty maksajan ja saajan välinen etuyhteys siten, että osingonsaajan omistamien osakkeiden tulee oikeuttaa vähintään 10 prosentin äänimäärään osinkoa jakavan ulkomaisen yhteisön yhteenlasketusta äänimäärästä.

Lain 61 a § on voimassa vuoden 1991 loppuun. Sitä sovelletaan vuodelta 1990 ja 1991 toimitettavissa verotuksissa. Koska verosopimusneuvottelut ovat vielä useiden maiden osalta kesken, ehdotetaan säännöksen voimassaoloajan jatkamista vuoden 1993 loppuun ulko-

mailta kotiutettavien osinkojen verovapauden säilyttämiseksi.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Esitykseen sisältyvillä ehdotuksilla ei ole olennaisia vaikutuksia veron tuottoon. Yhtiöveron hyvityksen pieneminen yhteisöverokannan alenemisen vuoksi siirtää osinkojen verotuksen painopistettä osinkoa saavien luonnollisten henkilöiden verotukseen.

3. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan vuoden 1992 alusta.

Lakeja sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 1992 toimitettavassa verotuksessa.

4. Säättämisyjärjestys

Koska lakiehdotuksissa ei ole kysymys uudesta tai lisätystä verosta, ne olisi käsiteltävä valtiopäiväjärjestyksen 66 §:n mukaisessa säättämisyjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**yhtiöveron hyvityksestä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan yhtiöveron hyvityksestä 29 päivänä joulukuuta 1988 annetun lain (1232/88) 4 §:n 1 momentti, 6 §:n 1 momentti ja 14 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 4 §:n 1 momentti ja 6 §:n 1 momentti 22 päivänä joulukuuta 1989 annetussa laissa (1192/89) ja 14 §:n 2 momentti 21 päivänä joulukuuta 1990 annetussa laissa (1165/90), seuraavasti:

4 §

Osingonsaajalla on yhtiöltä verovuonna saamansa osingon perusteella oikeus *yhtiöveron hyvitykseen*, joka vastaa 9/16 osingon määrää.

delta 1990 toimitettavassa verotuksessa, kuitenkin siten, että verovuodelta 1990 jaettavan osingon osalta tuloveron vähimmäismäärä ja yhtiöveron hyvityksen suuruus on 21/29 osingon määräästä. Verovuodelta 1991 jaettavan osingon osalta tuloveron vähimmäismäärä ja yhtiöveron hyvityksen suuruus on 2/3 osingon määräästä. Osingonsaajan verotuksessa lakia ei sovelleta ennen sen voimaantuloa päättyneeltä tilikaudelta jaettuun osinkoon.

6 §

Osinkoa jakavan yhtiön on suoritettava tuloveroa vähintään 9/16 verovuodelta jaettavaksi päätetyn osingon määräästä (*tuloveron vähimmäismäärä*).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 1992.

14 §

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuo-

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 1992 toimitettavassa verotuksessa.

2.

Laki**elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta 29 päivänä joulukuuta 1989 annetun lain (1339/89) voimaantulosäännöksen 2 momentti seuraavasti:

Lain 61 a § on voimassa vuoden 1993 loppuun. Sitä sovelletaan vuosilta 1990—1993 toimitettavissa verotuksissa.	Tämä laki tulee voimaan	päivänä
	kuuta 1992.	

Helsingissä 13 päivänä syyskuuta 1991

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Valtiovarainministeri *Iiro Viinanen*

1.

Laki

yhtiöveron hyvityksestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan yhtiöveron hyvityksestä 29 päivänä joulukuuta 1988 annetun lain (1232/88) 4 §:n 1 momentti, 6 §:n 1 momentti ja 14 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin ne ovat 4 §:n 1 momentti ja 6 §:n 1 momentti 22 päivänä joulukuuta 1989 annetussa laissa (1192/89) ja 14 §:n 2 momentti 21 päivänä joulukuuta 1990 annetussa laissa (1165/90), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

4 §

Osingonsaajalla on yhtiöltä verovuonna saamansa osingon perusteella oikeus *yhtiöveron hyvitykseen*, joka vastaa 2/3 osingon määrästä.

6 §

Osinkoa jakavan yhtiön on suoritettava tuloveroa vähintään 2/3 verovuodelta jaettavaksi päätetyn osingon määrästä (*tuloveron vähimmäismäärä*).

Ehdotus

4 §

Osingonsaajalla on yhtiöltä verovuonna saamansa osingon perusteella oikeus *yhtiöveron hyvitykseen*, joka vastaa 9/16 osingon määrästä.

6 §

Osinkoa jakavan yhtiön on suoritettava tuloveroa vähintään 9/16 verovuodelta jaettavaksi päätetyn osingon määrästä (*tuloveron vähimmäismäärä*).

14 §

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 1990 toimitettavassa verotuksessa, kuitenkin siten, että verovuodelta 1990 jaettavan osingon osalta tuloveron vähimmäismäärä ja yhtiöveron hyvityksen suuruus on 21/29 osingon määrästä. Osingonsaajan verotuksessa lakia ei sovelleta ennen sen voimaantuloa päättyneeltä tilikaudelta jaettuun osinkoon.

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 1990 toimitettavassa verotuksessa, kuitenkin siten, että verovuodelta 1990 jaettavan osingon osalta tuloveron vähimmäismäärä ja yhtiöveron hyvityksen suuruus on 21/29 osingon määrästä. *Verovuodelta 1991 jaettavan osingon osalta tuloveron vähimmäismäärä ja yhtiöveron hyvityksen suuruus on 2/3 osingon määrästä.* Osingonsaajan verotuksessa lakia ei sovelleta ennen sen voimaantuloa päättyneeltä tilikaudelta jaettuun osinkoon.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 1992.

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 1992 toimitettavassa verotuksessa.

2.

Laki**elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan elinkeinotulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta 29 päivänä joulukuuta 1989 annetun lain (1339/89) voimaantulosäännöksen 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Lain 61 a § on voimassa vuoden 1991 loppuun. Sitä sovelletaan vuosilta 1990—1991 toimitettavissa verotuksissa.

Lain 61 a § on voimassa vuoden 1993 loppuun. Sitä sovelletaan vuosilta 1990—1993 toimitettavissa verotuksissa.

Tämä laki tulee voimaan _____ *päivänä*
kuuta 1992. _____